



Laurin koulussa saksaa, ruotsia ja espanjaa opettava Virpi Hatakka käyttää jo paljon tietotekniikkaa opetuksessa. Ruotsintunnilla oppilaat Nicola Nurmi, Oona Kaskinen ja Elias Suhonen tutustuivat pienryhmissä uuteen tekstikappaleeseen ja työstivät sitä yhteisellä alustalla.

## Mynämäen, Nousiaisten ja Maskun kouluihin Yhtenäiset tavoitteet tietotekniikan opetuskäyttöön

□ Sari Honkasalo

Mynämäen, Nousiaisten ja Maskun kouluissa on otettu käyttöön yhteistyössä laadittu tieto- ja viestintätekniikan strategia. Yhtenäisten periaatteiden tavoitteena on varmistaa, että nykyajan kansalaistaitojen opetus ei ole riippuvainen yksittäisen rehtorin tai opettajan osaamisesta tai asenteesta.

–Tämä on ensimmäinen jollakin tavalla jäsentynyt esitys siitä, minkälaisia taitoja tieto- ja viestintätekniikasta oppilaalla pitäisi olla, kun hän peruskoulusta pääsee. Tämä koskee kaikkia oppiaineita kaikilla vuosiluokilla, osassa aineita painokkaammin kuin toisessa, toteaa Mynämäen Laurin koulun rehtori Heikki Mäkisalo.

Hän pitää strategiassa hyvänä sitä, että se määrittelee selkeät vastuuajat.

Strategian toteuttamisesta on vastuu jokaisella opettajalla, ja koulun johtaja vastaa siitä, että monipuolinen oppimisympäristöjen käyttö kuuluu koulun toimintakulttuuriin, ja että kaikki opettajat ovat tietoisia mahdollisuuksista.

Koulutuksen järjestäjä eli kunta puolestaan huolehtii siitä, että kunnan kaikissa kouluissa on riittävä varustetaso, on aktiivinen opettaji-

en osaamisen vahvistamisessa sekä huolehtii riittävästä tukipalveluista.

**Strategian teossa** Laurin koulusta mukana ollut opettaja Virpi Hatakka pitää hyvänä sitä, että mukana on opettajien koulutusnäkökulma, koska kaikki eivät ole samassa lähtökohdassa.

–Aika hyvin kaikissa näissä kunnissa on opettajille tarjottu koulutusta, mutta näiden uusien tavoitteiden mukaisesti tuskin kovin moni opettajista osaisi esimerkiksi ohjelmoida. Mäkisalo arvelee, että yksi kompastuskivi on juuri opettajien tiedot ja taidot.

Yläkoulussa matemaattisia aineita opettava, ja tietotekniikkavastaavana toimiva Mikko Laine toteaa, että kysymyksessä ei esimerkiksi ole sukupolvikysymys, vaan kaikenikäisistä opettajista löytyy niin tietotekniikan käytön osaajia kuin vastustajakin.

**Strategia sisältää** tavoitteet myös opetustilojen tv-varustelusta niin, että se palvelee opetussuunnitelman ja toteuttamista ja muita pedagogisia tavoitteita.

–Tavoitteet ovat kauniita, mutta osittain ne on muotoiltu niin, ettei pystytä toteuttamaan. Esimerkiksi sitä, että perusopetuksen jokaisessa

fyysisessä tilassa olisi vähintään kolme konetta, Mäkisalo toteaa.

Laurin koulussa ei siis ole joka luokassa kolme konetta, mutta tavoite toteutuu jo nykyiselläänkin. Mikko Laineen mielestä olennaista on, että koneita on sen verran, että tietylle määrälle luokkia riittää kaikille samaan aikaan koneet.

–Yläkoulussa tullaan tällä hetkellä toimeen kolmella luokallisella. Meillä on ATK-luokka, sekä siirrettävä läppärikärry, johon tosin tarvitaan parin koneen täydennys, jotta toteutuu yksi per oppilas sekä chromebookeja yhdele opetusryhmälle.

Tärkeää Laineen mukaan on se, että strategiassa todetaan, että perusopetuksessa sallitaan omien laitteiden käyttö, mutta ei vaadita, jotta ketään ei aseteta eriarvoiseen asemaan. Siksi koululla pitää myös olla muutamia lainalaitteita.

**Perusopetuksessa** oppilaille rakennetaan sähköinen oppimispolku niin, että jokainen oppilas saa perusvalmiudet monipuoliseen tieto- ja viestintätekniikan käyttöön. Oppilaat saavat myös valmiudet omatoimiseen, vuorovaikutteiseen ja kriittiseen tiedonhankintaan, -käsitteilyyn ja tuottamiseen.

Verkossa olevaan sähköiseen port-

folioon tallennetaan tuotoksia, jotka todistavat oppilaiden osaavan eri luokka-asteille määritellyt asiat.

–Veikkaisin, että tietotekniikan hyötykäytön myötä opettamisesta tulee mielenkiintoisempaa, ja tuotokset tulevat olemaan hienompia kuin koskaan, Mäkisalo arvioi.

**Strategiassa on** määritelty osaamistaso, joka pitää olla luokilla 2., 5. ja 8. sekä tultaessa lukioon. Mäkisalo pitää hyvänä, että on välimaaleja, joiden kohdalla voi arvioida tilannetta.

Laine arvioi tavoitteita osin vaativiksi.

–Esimerkiksi 8-luokalla osa teknisen osaamisen tavoitteista toteutuu tälläkin hetkellä, mutta yli puolesta väittäisin ettei toteudu, paitsi niillä, jotka ovat valinnaisessa tietotekniikassa.

Esimerkkeinä hän mainitsee tekstinkäsittelyn perusteissa välilyönnin, sarkaimen ja kappaleenvaihdon käyttökohteet, tyylien käytön sekä taulukkolaskenta.

–Sen sijaan esitysgrafiikka osataan kyllä täysin.

**Tavoitteet on** jaettu tekniseen osaamiseen ja monilukutaitoon, joka on uusi käsite opetussuunnitelmassa.

–Lukutaito ei ole pelkästään sitä,

että osataan lukea kirjaa ja ymmärtää lukemansa, vaan osataan kohdata eri tarkoituksiperistä ja välineistä tulevia tekstejä, Mäkisalo toteaa.

–Tämä korostuu esimerkiksi kielissä ja äidinkiessä. Täytyy oivaltaa mistä tyylistä tai rekisteristä on kyse. Onko tämä esimerkiksi mainos, ettei mene halpaan, Hatakka lisää.

Esimerkiksi 8-luokalla monilukutaidossa osattavia asioita ovat oman yksityisyyden suojaaminen, internetin siirretyn aineiston pysyvyys, copyright ja plagiointi, luotettavan lähteen piirteet ja lähdekritiikki.

Lukioon siirtyvän oppilaan on osattava tietokoneen tiedosto- ja kansiorakenteen hallinta, kuvien ja videoiden käsittelyn periaatteet, toimisto-ohjelmien perusteet, pilvipalvelujen toimintaperiaatteet sekä tunnettava erilaiset laiteyyppit, hallittava sujuva esiktutustaminen ja omattava perustietämys esimerkiksi tietoturvasta, somesta ja tekijänoikeuksista.

**TVT-strategia** hyväksyttiin Mynämäen, Maskun ja Nousiaisten sivistystoimen lautakunnissa maaliskuun alussa. Sitä on laadittu työryhmässä, jossa oli mukana edustajia kuntien esiopetuksesta, ala- ja yläkoululta sekä lukioista. Työn koordinoi T:mi Kitola.